

SCOTTISH GAMES

Gezinsmusical door Frans Busschots

Teksten beschikbaar bij Auteursbureau ALMO

SCOTTISH GAMES

Musical voor het ganse gezin.

Het aantal personages kan beperkt gehouden worden of uitgebreid, volgens beschikbaarheid van spelers en figuranten. Dubbelrollen zijn mogelijk.

Dames/meisjes 4

Heren/jongens 12

Aantal scènes: 9

Aantal figuranten: onbeperkt.

Dansgroep, sporters, toeschouwers, ...

Duncan: de tweelingbroer van Tyler

Tyler: zijn broer

Eileen: het vrolijke vrouwtje (museum, presentatie Scottish Games)

Alan: de cheftain van de clan Campbell, en broer van Abigail

Abigail: de zus van Alan, ex-liefje van Archibald

Archibald, opa van Duncan, chieftain van de clan Davidson

Beileag: cafédienster

Iona: kleindochter van Alan

Beathag: jeugdvriendinnetje van Duncan

6 jongens (knokploeg in scène vijf)

William: politiecommissaris

Politieagent

INLEIDING

1. De geschiedenis van Schotland, in de middeleeuwen, kan best vergeleken worden met wat er in onze streken gebeurde in die periode.

Het begrip leenman en leenheer is ook hier ruim van toepassing.

De families die steeds groter werden, wilden hun gebied uitbreiden. Dat leidde tot oorlogen, veldslagen en veediefstallen. Sommige clans (families) spanden samen en zo ontstonden er grote legers. Ook de strijd voor onafhankelijkheid, vooral tegen de Engelsen, koste menig mensenleven.

De clanleider (chieftain) was een feodale leenman die als een alleenheerser leidde. Hij verdeelde de grond, sprak recht en koos zijn soldaten. Anderzijds verdedigde hij ook zijn gebied en bood bescherming aan de clanleden.

Voor de 11^e en 12^e eeuw waren zeer bloederig (de koningsmoorden).

De goedgestructureerde clans zouden ontstaan zijn in de 13^e eeuw, toen alles weer eens wat rustiger was.

De clans hebben de laatste 200 jaar minder en minder belang en inbreng in het dagelijks leven. Vooral de industrie in de Laaglanden met in hoofdzaak die van Glasgow (met een directe havenverbinding met Amerika) zorgde voor een heropleving en een zekere welstand. Het Schotse volk is strijdlustig en houdt van haar culturele eigenwaarden.

2. Geschiedkundige feiten die in het verhaal verweven zijn.

2.1. Tijdens de clanoorlogen van 1371 (koning Robert II) tot 1390 (koning Robert III) waren de relaties erg verstoord. Robert III maakte een einde aan die oorlogen door een selectie van twee grote clans tegen elkaar te laten vechten. Het ging tussen de clans Davidson en MacPhersons. De clan MacPherson won dat gevecht.

2.2. Massacre of Glen Coe. In 1689 hadden vele clans gerebelleerd tegen de volgens hun onrechtvaardige benoeming van koning William III van Engeland en Schotland. Het was tevens de tijd van de Jacobietopstanden (tot 1715). William III had in 1691 beslist dat de opstandige Hooglanders aan hem een eed van trouw moesten zweren. De clanleider van de MacDonalds aarzelde en werd zelfs verhinderd om naar de plaats van afspraak te gaan. Hij kwam zo 5 dagen te laat op de afgesproken plaats en legde later de eed af. Sommige clans legden helemaal geen eed af.

De MacDonalds hadden een slechte reputatie wegens o.a. hun veediefstallen en kwamen regelmatig in de clinch met de clan Campbell.

De koning vond dat er een voorbeeld moest gesteld worden aan die ongehoorzame MacDonalds en gaf de clan Campbell de opdracht om orde op zaken te stellen en de MacDonalds af te straffen. De Campbellclan heeft dit grondig gedaan. Eerst vroegen soldaten en een officier onderdak en enkele dagen later op 13 februari 1692 vermoordden zij de clanleden van MacDonalds. Een veertigtal leden werden vermoord, anderen ontsnapten maar overleden in de barre winter in de bergen. Ook een aantal kon ontkomen.

Na meer dan 300 jaar leeft dit gegeven nog altijd bij de Schotten. Men discuteert niet over de afslachting van de clanleden van MacDonalds, (er waren al zoveel clangevechten aan de orde geweest) maar over het misbruik van de gastvrijheid.

Een bewijs dat het Massacre of Glen Coe nog altijd leeft bij de clanleden van de MacDonalds, was dat enkele jaren geleden Roddy Campbell in Glen Coe aangesteld werd als hoofd van het nieuwe bezoekerscentrum en er grote protestbetogingen werden georganiseerd tegen Roddy

Campbell. Er is ook nog altijd een drankgelegenheid waar op de deur staat dat Campbells niet welkom zijn.

2.3. Scottish Games. De Traingel, een grote najaarsjacht, die de Pickten zo een 4.000 jaar geleden jaarlijks organiseerden, en waaraan een groot aantal families (clans) deelnam, zou aan de basis van de Scottish Games liggen. Eten en drinken, zingen en dansen, krachtpatserij en behendigheid. Later, wanneer 100 jaar voor Christus, de Kelten naar Schotland kwamen, werden de spelen uitgebreid.

Tegenwoordig worden er in Schotland op meer dan 200 plaatsen Scottish Games georganiseerd. Het programma varieert van plaats tot plaats.

Enkele onderdelen: Putting the Ball (steen stoten, waaruit later het kogelstoten is ontstaan). Weight for Distance (gewicht van 12-25 kg ver weg gooien). Throwing the Hammer (hamer werpen 7-10 kg). Tossing the Caber (boomstamwerpen, lengte van de stam: ong. 6 m en gewicht tot 75 kg). Weight over the Bar (gewicht hoog werpen, 25 kg). Tug-o-war (touwtrekken). De traditionele Highland dansen staan ook meestal op het programma (Highland Fling, Sword Dance, Highland Reel en anderen). Een pijperscontest, waarbij juryleden de doedelzakspelers beoordelen staan ook meestal op het programma.

De Scottish Games zijn een soort Olympische Spelen en worden ook wereldwijd georganiseerd. Vooral de uitgeweken Schotten (19^e eeuw) naar Amerika en Australië zorgden voor wereldwijde bekendheid.

2.4. De clans. Hun tijd lijkt voorbij, maar de Scotland Games die men ook als dorps- en verbroederingsfeest mag beschouwen, doen toch weer die sfeer van toen herleven, zij het heel wat vreedzamer.

De clans bestaan dus nog en meer dan eens per jaar worden de tartans (Schotse ruitenstof met eigen kleurcombinatie per clan) uit de kasten gehaald.

2.5. The Declaration of Arbroath. De paus aanvaardde de Schotse onafhankelijkheid niet omdat Robert the Bruce geëxcommuniceerd was door het doden van John Comyn in een kerk in Dumfries in 1306. John Comyn had eigenlijk meer recht op de Schotse troon dan Robert the Bruce. Op 6 april 1320 werd in de abdij van Arbroath een onafhankelijkheidsverklaring opgesteld en van de zegel van 38 Schotse lords voorzien. Het was eigenlijk een soort ultimatum aan de paus. Indien hij de Schotse onafhankelijkheid niet aanvaardde dan zou men hem verantwoordelijk stellen voor al de doden die, als gevolg van de verdere oorlogen nog zouden vallen. Uiteindelijk aanvaardde de paus de voorwaarden.

Nuttige informatie

Met als centraal moto de *Declaration of Arbroath van 6 april 1320*, wordt in heel de wereld Tartan Day gevierd op een dag (of meerdere dagen) in de buurt van 6 april. In Nederland wordt Tartan Day georganiseerd door The World of Scotland in 's Gravendeel. (locatie: Griendweg 5 in 's Gravendeel in het industrieterrein Mijlpolder)

Er bestaat ook een Highland Games Federatie Nederland-België die in België en Nederland tal van activiteiten organiseert.

Via Internet kan men veel informatie over de clans, hun tartankleuren, embleem en geschiedenis bekomen. Meerdere websites, ook via [www.clans](http://www.clans.in.scotland) in scotland.

SCENE EEN

Decor: een klein pleintje achter het museum in Glen Castle (een fictief dorp) Een tweetal banken en stoelen staan tegen de zijkant.

Eileen, de gids van het museum, biedt de groep die uit het museum komt en in willekeurige groepjes gaat staan, een drankje aan. Het aantal jongeren kan schommelen tussen 6 en 15 personen. Eileen is dynamisch, joviaal en vol belangstelling.

Eileen Zo, dat was het dan! Enige ervaring opgedaan? (zij richt zich tot de verschillende groepjes jongeren)

Eileen Jullie zijn natuurlijk tevreden? Anders...geen drankje! Dan drink ik alles alleen uit. Twee keer naar de wc en alles is voorbij. (kijkt naar de jongeren)
Dus...iedereen is zéér tevreden? (men knikt)

Eileen (tot Iona) Jij ook? (Iona knikt)

Eileen (tot Duncan) En de gazettenman ook? (Duncan knikt)

Eileen Iedereen tevreden? Dan volgt nu een korte ondervraging. 1620? (niemand antwoordt)

Duncan Arbroath.

Eileen Ja?

Duncan De paus valt van zijn troon.

Men lacht.

Eileen Dat is niet mooi, Duncan!

Duncan De onafhankelijkheid van Scotland. De paus...

Eileen lacht.

Eileen Dat bedoel je? Zo zou ik het niet stellen. De paus koos eieren voor zijn geld. Robert the Bruce was ook geen brave huisvader! (kijkt rond) 13 februari 1692?

Iona Clen Coe.

Eileen Bravo, maar een onderwijzeres moet dit weten. Voor jou een andere vraag. 1396?

Iona Het gevecht tussen 30 soldaten van de clan MacPherson en 30 soldaten van de clan Davidson. Maar dat verhaal heb je niet goed verteld.

Eileen Neen?

Iona   Dat was geen eerlijk gevecht. De Davidsons hadden de dag daarvoor een overwinning gevierd. Hoe kun je nu vechten op leven en dood als je buik niet meewil?

Eileen   Het was toch een gevecht met zwaarden?

Iona   Als je te veel gedronken hebt, dan zie je niet meer zo goed.

Eileen   Voor jou dus geen drankje!

Iona   Juist wel. Om al die miserie te kunnen verwerken.

Eileen   Jullie hebben allemaal een 10 op 10.

Uit een tas haalt ze kleine bekertjes en enkele flesjes. Ze schenkt in voor iedereen.

Eileen   Om jullie te bedanken. Jullie waren een aandachtig publiek. Ik zou jullie allemaal willen kussen. Jullie zijn de toekomst van Scotland.

Duncan en Iona helpen bij het bedelen van de drankjes, die Eileen in de bekertjes giet.

Tyler   En wat zit er in die flesjes?

Eileen   Scots vuurwater. Eten en drinken. De toekomst van Scotland.

Beathag   Ik dacht dat jij voor ons nog een liedje zou zingen. Of heb je dat niet beloofd?

Eileen   Ik probeer jullie al de hele dag uit te leggen dat men bij de jeugd terug het gevoel van fierheid voor zijn clan en Scotland moet opwekken.

Beathag   (kijkt op uurwerk) Ik heb je maar een half uurtje horen praten;

Eileen   (lachend) Dat kan. Soms hoor ik ook niet wat men zegt.

Tyler   Slaapkop!

Eileen   En nu zou ik nog moeten zingen ook? Zitten er geen kraaien in de buurt?

Men drinkt en scandeert: "Zingen, zingen..."

Eileen   Goed. Indien jullie beloven om ook naar de volgende tentoonstelling te komen.

Tyler   Ook zo saai?

Men lacht.

Eileen   Wat?

Iona   Wat wordt het?

Eileen De mode doorheen de eeuwen. In Scotland.
Iona Ik bedoelde: wat je wil zingen.
Eileen Straks zeggen jullie dat jullie niets gehoord hebben omdat jullie buik niet meewil, omdat jullie iets gedronken hebben.
Iona Dat verneem je achteraf wel! Daarbij: die bekertjes zijn maar klein.
Duncan Vooruit, Eileen! Scotland die scone!
Eileen (drinkt eerst nog een bekertje leeg en zingt dan. Men zingt het refrein mee.)

(Verduidelijking: loch is meer; glen is dal; ben is berg)

SCOTLAND DIE SCONE

Scotland, Scotland, Scotland die scone
Scotland, Scotland, Schotland die scone

Van loch naar glen.
Van glen naar ben.
Van ben naar loch
O, Scotland waar ik ben geboren

Van meer naar dal
Van dal naar berg
Van berg naar meer
O, Scotland hier blijf ik wonen

Van berg naar mens
Van mens naar dier
Van dier naar mens
O, Scotland, hier kan ik leven

Van hart naar geest
Van geest naar ziel
Van ziel naar clan
O, Scotland, hier wil is sterven

Men applaudisseert.

Beathag En nu nog een dansje. We zijn hier nu toch. (vertrouwelijk, tot Eileen) Ik heb horen zeggen dat jij ook héél goed kunt dansen.
Eileen Mijn oude knoken! Jonge mensen, kunnen dat beter!
Beathag Je zou dat zo een beetje kunnen voordoen!

Eileen En dan nog tossing the caber, en dan...Jullie profiteren van een oude vrouw!

Beathag Jij hebt vroeger toch nog dansles gegeven.

Eileen Vroeger, voor normale jonge mensen. Jullie hebben allemaal een drankje te veel op! Dit wordt niets!

Beathag Jij die zegt dat we van Scotland moeten houden en nu...wat een ontgoocheling!

Eileen Vooruit dan maar. Op twee rijen.

Men danst nu een Schots dansje. Dit mag ook een vrije interpretatie zijn op een bestaande melodie of op een van de liederen die in dit toneelwerk aan bod komen. De begeleiding bestaat best uit accordeonmuziek en doedelzakspel. Natuurlijk dat ook een van de bekende Schotse dansen hier mag gedanst worden (Highland Fling, Sword Dance, Highland Reel en anderen).

Eileen Stop. Wat een warboel! (wijst naar Iona) Kom, wij tweeën!

Samen dansen zij dit dansje of een andere choreografie, aangemoedigd door de anderen.

Beathag En nu nog een drankje, om al die miserie van Scotland door te spoelen.

Tyler We maken alle flesjes soldaat.

Eileen Ik zal me weer eens opofferen.

Duncan Ik zal wel helpen! (de flesjes worden leeggemaakt, de bekers leeggedronken.)

Eileen En nu alles opruimen. Straks komt er nog een groep, uit de buurt van Ben Nevis.

Tyler Die lusten geen sterke drank.

Men bedankt Eileen voor het bedoek en de drankjes en gaat dan weg. Eileen waardeert die bedankjes van de jonge mensen. Iona zet zich op een van de bankjes. Duncan kijkt naar haar, terwijl Eileen alles wegbergt in haar tas. Voordat Eileen afgaat, kijkt ze nog met belangstelling naar Duncan en Iona. Ze gaat lachend af.

Duncan Moe?

Iona Naan; Ik wil gewoon even gaan zitten.

Duncan Jij bent niet van hier? Het is de eerste keer dat ik je zie.

Iona Ja? En valt dat nogal mee? Ik kom hier regelmatig, maar met dat drankje van Eileen zie je misschien als door een andere bril.

Duncan Jij bent mooi!

Iona (lacht) Ik wist niet dat ik al gekeurd werd. Moet ik me nog eens ronddraaien?

Duncan En je hebt een zachte stem.

Iona Dat klinkt als ontluikende liefde, of heb ik het mis?

Duncan Normaal ben ik niet zo vrijpostig. Ik weet niet wat me overkomt. Ik vind je sympathiek.

Iona Meer niet?

Duncan Hoe moet ik het juist zeggen? Misschien toch een beetje meer dan gewoon sympathiek.

Iona (toont een beperkte afstand tussen duim en wijsvinger) Zo iets?

Duncan Een klein beetje meer.

Iona (toont ongeveer 4 cm) Zo iets?

Duncan Ongeveer.

Iona Dat is niet veel. Te weinig om over te praten. Ik heb jouw artikel over Arbroath gelezen. Indrukwekkend.

Duncan Ja? Hoe indrukwekkend? (toont met twee vingers een kleine afstand)

Iona Een klein beetje meer.

Duncan (toont ongeveer 4 cm) Zo iets?

Iona Ongeveer. Ik ben niet zo goed in het schatten.

Duncan zet zich naast Iona neer.

Duncan Hoeveel zei je? (toont ongeveer 5 cm) Dat is te weinig. De moeite niet om over te praten.

Eileen (terug op, ze was een flesje vergeten) Dit is een openbare plaats. Op dit bankje is eigenlijk maar plaats voor één persoon. (tot Duncan) Zal ik je opa verwittigen? (tot Iona) Laat je niets wijsmaken, meisje. Journalisten hebben allemaal een radde tong. En daarmee begint het gewoonlijk! (af)

Duncan Jij geeft les in een dorpsschool?

Iona Tweede examen.(lacht) Ja, kleine kleuters die al bijna volwassen zijn. Soms denk ik ook dat het een soort varkentjes zijn. Maar ze zijn ook lief.

Duncan En jij woont in...

Iona Derde examen. (staat recht) Inveraray (de streek waar nog veel Campells wonen). Nu weet je alles. Hoe groot was je genegenheid nu ook weer? (toont afstand tussen twee vingers) Zo iets? Veel te weinig. Daar praten we niet over. Ik moet nu weg.

Duncan Nu al? Wanneer zie ik je nog eens?

Iona (haalt de schouders op) Misschien. Als je nog eens een goed artikel schrijft in de krant, dan zal ik het lezen.

Duncan (loopt haar achterna) Hoe was je naam nu ook weer?

Iona Ook dat nog. (enkele passen terug) Iona, maar je moet het zacht uitspreken. I-ona. (steekt hand omhoog, af)

Eileen (op, heeft alles gevolgd) Geen kus? (naar Duncan toe) Hoe vond je mijn Scots vuurwater?

Duncan Jij hebt mij gestoord. Anders...

Eileen Bedank mij maar! Door die dans ben jij verliefd geworden op dat mooie meisje. Je opa zal dat niet leuk vinden. Je weet toch waar zij woont?

Duncan En dan?

Eileen Jij moet trouwen met iemand van dit dorp. Wat vind je van Beathag? Ze heeft ook een zachte stem en is advocate. Ze loopt je al jaren voor je voeten. Een onderdanige en verstandige vrouw, wat wil je nog meer?

Duncan Eileen, jij bent een soort heks.

Eileen Wat?

Duncan Een kleintje, bedoel ik. Een lieve heks.

Eileen Liefde is vrij als een vogel. Je mag het niet vergelijken met een krassende kraai.

Duncan Wat bedoel je nu weer?

Eileen Dat je vrij moet kiezen. En je door niets laten beïnvloeden. Je opa is een harde. Veeg er de vloer mee! Ga er voor! Ze is mooi en lief! Hoe sympathiek vond je haar nu ook weer? (toont kleine afstand tussen twee vingers)

Duncan Meer. Oneindig meer.

Eileen Dan had je haar dat moeten zeggen. Je was ook veel te houterig. Je overtuigde niet, Duncan! Maar niets is verloren! Jij moet vanavond haggis eten. Haggis! (af)

Duncan kijkt dromerig voor zich uit. Zingt dan zijn liefdeslied voor Iona.

IONA

Iona, vannacht zal ik van je dromen.

Iona, ik zal naar je komen.

Iona, jij bent als een waterval,
met duizend regenbogen.

Iona, jij bent als een vuurvulkaan,
met grote lavastromen.

Iona, jij bent als een wervelwind,
met oneindige kracht.

Iona, jij bent als een tovenaar,
met oneindige macht.

Na het liedje kijkt Duncan naar de plaats waarlangs Iona afging. Traag verlaat hij het podium.

EINDE SCENE EEN

SCENE TWEE

Decor: fond: voorzicht van Glen Castle Inn, een oude gelegenheid. Enkele tafels en stoelen voor het Glen Castel Inn.

Duncan zit op een van die stoelen aan een tafel, geniet van zijn Guinness. Op zijn tafel ligt de krant.

Beileag, de dienstster uit het Inn, staat aan de tafel van Duncan.

Beileag   Wat doe jij zoal op een zondag, Duncan?

Duncan   Lang slapen?

Beileag   Wat nog?

Duncan   In de kerk zingen en bidden. En u naar je mooie ogen kijken. Telkens in een Guinness bestel, kijk ik heel diep in je ogen.

Beileag   Er zijn er nog die veel te diep in mijn ogen kijken.

Duncan   Jij bent ook een mooie vrouw.

Beileag   Maar verder komt het niet. Weet je, Duncan, ik zou graag een mooie man kunnen strikken. Voor mij alleen vangen.

Duncan   Je moet geen man strikken. Je moet een man goesting doen krijgen om je te strikken. Mannen zijn als een oud uurwerk dat je moet opwinden. Je moet alleen het sleuteltje in de juiste richting draaien.

Beileag   Ik zie het allemaal niet zitten.

Duncan   Heb je al een mooie man een gratis Guinness aangeboden. Je moet met iets beginnen.

Beileag   Ik zou ook wel eens willen kussen.

Duncan   Dat is natuurlijk al helemaal iets anders. Tussen een gratis drankje en een kus ligt de Ben Nevis en dat is de hoogste berg.

Beileag   De Ben Nevis? Daar ben ik op 4 uur tijd over.

Duncan   Het is maar bij wijze van spreken.

Beileag   En waarom heeft een mooie man als Duncan geen liefje? Of ten minste een vriendinnetje?

Duncan   Nu zeg je me wat! In de zomer denk ik er te laat aan. Pas in de winter stel ik het gemis vast. Maar dan is het weer te laat. Daarbij van een zomerliefje komt een huwelijk, normaal toch...

Beileag   Natuurlijk!

Duncan En van een huwelijk komen er kindjes.

Beileag Natuurlijk. Heerlijke kindjes.

Duncan En daarvoor heb ik geen tijd. Ik ben veel op reportage en 's avonds ben ik soms niet thuis. Helaas!

Beileag Dan zal jij nooit...

Duncan Nooit of misschien toch wel. Onlangs is een mooi meisje heel lief tegen mij geweest. Ze had een fantastische glimlach.

Beileag Een mooi meisje ...en ik was het niet?

Duncan (schudt het hoofd) Helaas!

Beileag Wordt het wat?

Duncan Ik weet het niet. Een en een is twee, maar dan heb je nog niet tot tien geteld. Dat duurt veel langer.

Beileag (af en terug op met een groot glas Guinness. Zet glas op de tafel, lief) Van het huis.

Duncan Op het huis kan ik niet verliefd worden.

Beileag Ik bied het je aan. Uit vriendschap en ...kan dat helpen?

Duncan Waarmee?

Beileag Een beetje meer genegenheid, Duncan!

Duncan Zeker! Zeker! (drinkt glas in twee keer leeg)

Beileag En nu nog haggis eten. Maak ik een portie voor je klaar?

Duncan Daar draait mijn maag van.

Beileag Dan ben je geen echte Scot.

Duncan Mijn voorouders hebben een tijdje in Frankrijk gewoond. Er zou zelfs een klein beetje Italiaans bloed in mijn aderen vloeien.

Beileag En je opa is chieftain van de clan!

Duncan Dat is een echte. Hij distilleert iedere dag zijn bloed.

Beathag (op, lacht vriendelijk naar Duncan)

Beileag (tot Duncan) Is dit je toekomstig zomerliefje?

Duncan (kijkt rond) Het wordt een jaar zonder zomer. Alle dagen regen.

Beathag Voor mij een watertje en (wijst naar Duncan) een Guinness.

Beileag brengt de drankjes.

Beathag (tot Duncan) Ik zie je niet meer zoveel de laatste tijd.

Duncan Ik jou ook niet.

Beathag Onze jeugdherinneringen lijken definitief voorbij.

Duncan knikt.

Beathag Weet je nog die zomer toen we 12 waren en in 't riviertje een klein meertje bouwden. De zalmen konden zo halverwege even uitrusten voordat ze het tweede gedeelte van de waterval overwonnen. Het was heerlijk die zalmen zo stroomopwaarts te zien springen. Ik dacht toen aan ons twee. Net zoals die zalmen...

Duncan Die vissen willen gaan paaien...

Beathag Denk jij nog altijd niet aan...

Duncan Ik ben te veel met mijn beroep bezig. Scotland blijft me boeien.

Beathag Met Scotland kun je niet trouwen!

Duncan Je hebt succes met je praktijk, hoor ik zeggen.

Beathag Ja, de kleine menselijke kantjes scheppen soms veel problemen.

Duncan De vroegere taak van de clanchief.

Beathag Maar nu veel eerlijker. Het gerecht is goed gestructureerd.

Duncan (recht) Ik moet nu verder. (doet teken aan Beileag dat hij wil betalen. Op dat moment komt zijn broer Tyler op.)

Tyler Dag!

Duncan Wat drink je? Ik betaal.

Tyler Dat sla ik niet af. (tot dienst) Een grote Guinness. (zet zich)

Duncan (tot Beathag) Ik ga wandelen. Naar de schapen kijken. Héérlijk die witte vlekjes tussen al dat lentegroen!

Beathag Ik wil wel mee. Een rustige wandeling...

Duncan Tyler weet alles van schapen. Grote en kleine. Daarbij: hij is verliefd.

Beathag Ik moet van jongens niets hebben. Ik hou van Scotland en mijn beroep.

Duncan Met Scotland kun je niet trouwen.

Beathag Neen. Maar het is oneindig mooi. Het ontgoocheld nooit.

Duncan steekt bij wijze van groet zijn hand omhoog, af.

Tyler Zo een broer! Zomaar een grote pint betalen.

Beathag Hij heeft het gemaakt. Hij schrijft voor de grootste Scotse kranten en komt regelmatig op tv.

Tyler Hij is een goede knul. Of hij met een minister praat of met een boer: hij maakt geen verschil.

Beathag Vroeger waren wij dikke vrienden. Vrienden voor het leven, noemden we dat. Maar nu...

Tyler Een soort schapenliefde dus.

Beathag Lach er maar mee!

Tyler Met zijn talenten en zijn figuur kan je uit heel de wereld kiezen.

Beathag Als hij ooit kiest. En jij?

Tyler Ik ben nog veel te jong. Daarbij: ik ben maar een schapenboer.

Beathag Die trouwen toch ook.

Tyler Meestal. Het is ook een dure aangelegenheid, trouwen.

Beathag Misschien kan het ook goedkoop.

Tyler (lacht) Gretna Green. Bij de smid.

Beathag Ik zou toch een echte huwelijksviering verkiezen. Met een echte erehaag.

Tyler Laat maar iets weten voor het zover is. Ik breng wel een kudde schapen. Eens ze gegeten hebben zijn ze geschikt voor een ceremonie.

Beathag Tenzij de priester vindt dat er achteraf te veel moet opgeruimd worden.

Tyler Na een huwelijk moet er altijd wat opgeruimd worden. (recht)

Beathag Jij ook al weg? Dan zit ik hier alleen!

Tyler   Ik ga mediteren. Bij mijn schapen.

Beathag   Wanneer ben jij oud genoeg?

Tyler   Voor wat,

Beathag   Voor... je weet wel wat...

Tyler   Ik moet eerst mijn techniek van de schapenvermenigvuldiging nog verbeteren.

Beathag   Laat maar iets weten!

Tyler af, nagekeken door Beathag.

Beathag   Mannen! (staat recht, zingt lied. Een aangepaste choreografie is hier aangewezen)

MANNEN

Mannen, mannen, mannen!
Ik wil een echte Scotse man!
Een echte mooie Scotse man!

Het mag ook een schapenboer zijn.
Een echte Scotse schapenboer.

Het mag ook een journalist zijn.
Een echte Scotse journalist.

Beathag kijkt naar de plaats waar Tyler verdween.

Beathag   Duncan is een echte man. Tyler is een schaap dat nog ram moet worden!

Beileag   (op, blijft staan, zingt liedje Mannen, mannen, mannen... en stapt naar Beathag.)

Beileag   Ze beloven je de hemel en de aarde. Ze kunnen alleen maar Guinness drinken.

Ze zingen samen en dansen samen: Mannen, mannen, ...

EINDE SCENE TWEE

SCENE DRIE

In de woonkamer bij Duncan thuis.

Een tafeltje met stoel (krant op de tafel). Een computer, papieren...

Duncan zit thuis achter zijn computer te werken. Hij heeft blote voeten.

Archibald (op, kijkt naar Duncan en naar zijn voeten) Weer knutselwerk? Zo met blote voeten komt de inspiratie gemakkelijker!

Duncan geeft geen antwoord en doet verder.

Archibald Jij wordt nooit een Robert Burns, een Walter Scott of wie dan ook.

Duncan Die zijn al lang dood.

Archibald Maar hun werk leeft nog.

Duncan Ik ben een journalist.

Archibald En dan?

Duncan Wat ik schrijf komt in de krant.

Archibald En die leeft maar een dag!

Duncan Daarvoor ben ik betaald. Dit is mijn beroep.

Archibald Ik had andere plannen voor jou. Wie gaat mij opvolgen?

Duncan Het clangevoel bestaat niet meer. Geografisch ja, maar in de praktijk, neen. Iedereen leeft zijn eigen leven.

Archibald Dat ik dit van mijn kleinzoon moet horen.

Duncan Meer dan tweehonderd jaar is alles vergeten.

Archibald Omdat er geen oorlogen meer zijn, wil je zeggen dat alles voorbij is. En het saamenhorigheidsgevoel dan?

Duncan Een stukje folklore!

Archibald Dat is erg, héél erg! (af)

Archibald (terug op met embleem van zijn clan) En dit dan?

Duncan Héél mooi.

Archibald (kwaad) Jij...jij...(zet zich, hand aan zijn hart)

Duncan (naar Archibald toe, knuffelt hem) Opa!

Archibald Laat mij gerust!

Duncan Ik meende het zo niet. Ja, de clans... maar voor het trouwen, bijvoorbeeld...

Archibald Laat mij gerust! Je hebt me daarnet kwaad gemaakt, maar een keer is genoeg.

Duncan Men trouwt toch met wie men wilt? Vroeger kon dat niet...

Archibald Nu nog niet!

Duncan Wat bedoel je?

Archibald Wil je het dan toch weten? Ik was verliefd op iemand van een andere clan en ...het kon niet doorgaan.

Duncan Je had niet genoeg geld of schapen of...

Archibald Neen. Een oude vete tussen onze clan en die van Abigail.

Duncan Heette ze zo?

Archibald Ik kan dit nooit vergeten.

Duncan Je was toch gelukkig met oma? Tot de laatste dag van haar leven heb je haar vertroeteld.

Archibald Ik heb van mijn vrouw gehouden en hou er nog zielsveel van. Maar Abigail kon ik nooit vergeten. Terwijl ik mijn vrouw beminde, droomde ik van Abigail. Ons eerste kindje kreeg immers haar naam. Ik zal mijn vrouw hiervoor eeuwig dankbaar zijn.

Duncan Dat wist ik niet.

Archibald Laat mij maar gerust. Je hebt een oude wonde opengereten. Ga maar wat wandelen. Laat me alleen.

Duncan Mijn artikel is nog niet klaar.

Archibald Maak het af en stuur het door! Maak dat je wegkomt! (af)

Duncan doet verder: werkt tekst af en stuurt die dan op naar de krant. Doet kousen en schoenen aan, gaat wandelen.
De decorelementen worden weggedaan of belichting uit boven die decorelementen.
Duncan naar vooraan op het podium. Kijkt face naar het publiek.
Iona op van andere kant.

Iona Hallo, je kijkt zo raar?

Duncan   Hallo! Neen! Ik ben aan het nadenken!

Iona   Dat mag je nooit doen. Ben je blij dat je mij ziet? Ik kan ook verder stappen!
Duncan   Neen. Blijf!

Iona   Je hebt problemen met je opa.

Duncan   Hoe kom je daarbij? Hij is een lieve man.

Iona   Een meningsverschil, misschien...

Duncan   Hij vond...dat je alleen maar op clanleden of op die van bevriende clans verliefd kon worden.

Iona   Is dat zo? Daar heb ik nog niet over nagedacht. Mijn clan was vroeger niet zo geliefd. Glen Coe, weet je...En ben je verliefd? En op wie?

Duncan   Op jou, of wist je dat nog niet?

Iona   Neen. Nu je het zegt. Maar in je eigen clan heb je toch mooie meisjes genoeg. Hoe heet je jeugdvriendinnetje ook weer?

Duncan   Ik vind jou het mooiste meisje van heel de wereld.

Iona   Meer niet?

Duncan   En het liefste meisje.

Iona   En nog iets?

Duncan   Je kunt het mooiste lachen.

Iona   Dan zul je wel gelijk hebben. De mooiste? Vanaf nu bekijk ik me nooit meer in een spiegel.

Duncan   Volgend weekend ben ik vrij. Ik kom eens langs, mag dat?

Iona   Mijn familie distilleert. Een klein fabriekje maar. Ik weet niet of mijn ouders vrij zijn. En mijn opa is clanchief. Een raar geval.

Duncan   Die van mij ook.

Iona   Misschien komt er dan een echte clanoorlog van. Daar kun je dan echte artikels van schrijven.

Duncan   Helemaal niet. Een clanoorlog, wie zou daar nu belangstelling voor hebben. In het slechtste geval trekken wij naar het Zuiden, naar Gretna Green of daar in de buurt.

Iona   Dat zou mooi zijn.

Duncan Tot zaterdag dan? Is er een hotelletje in de buurt?

Iona Alleen een B&B, bij de zuster van mijn opa. Een oude vrijster.

Duncan Tot dan! (af)

Iona denkt na en dan zingt zij het liedje

Mannen, mannen, mannen!
Ik wil een echte Scotse man!
Een echte mooie Scotse man!

EINDE SCENE DRIE

SCENE VIER

Het terras van de Glen Castle Inn

Archibald geniet van zijn glas Guinness. Hij drinkt en hoort in de verte doedelzakmuziek. Hij verslikt zich. Toch waardeert hij de kwaliteit van de muziek.

De doedelzakspeler op in groot ornaat, gevolgd door Alan, de chieftain van de clan Campbell, die geflankeerd is door twee stevige begeleiders. Alles heel stijlvol.

Archibald kijkt aandachtig toe, vanuit zijn zetel. De doedelzakspeler doet ter plaatse enkele pasjes en de muziek stopt.

Alan neemt een afwachtende houding aan. Verwacht een waardige begroeting.

Archibald Welkom in Glen Castle. (Alan negeert de begroeting)

Archibald Welkom! Neem een zetel. (nodigt uit met de hand)

Alan Wat een belediging.

Archibald Ik bied je een drankje aan. (geen reactie van Alan)

Alan Dit is de meestvernederende ontvangst die ik ooit ergens gekregen heb. Glen Castle, in zo een vervallen boerengat kan dat blijkbaar allemaal.

Alan doet aan de doedelzakspeler en zijn twee begeleiders teken dat ze terug gaan. De doedelzakspeler begint al te spelen.

Archibald (recht, lacht zeer luid, de muziek stopt. Archibald op enkele passen van Alan in houding, wacht af, stijlvol)

Alan Ik wacht. (de bodyguards komen naast Alan staan)

Archibald Ik, Archibald Davidson, chieftain van de clan Davidson, bied u onze oprechte verontschuldiging aan. Wij zijn geen officiële ontvangsten meer gewoon. Wij wonen maar in een boerendorp. Drinken jullie een Guinness of hebben jullie geen dorst? (hij geeft Alan een hand, Alan stemt toe, na een lichte aarzeling)

Alan Aan de telefoon was je hoffelijk, maar dit...Jullie zijn echt nog altijd gewone schapenboeren.

Archibald Ik ben een boer en zal altijd een boer blijven. Drinken jullie iets mee?

Alan Hartelijk dank voor de uitnodiging. Ja, en waarom ook niet? Een heerlijke Guinness. (Alan doet teken aan zijn gevolg: ze gaan zitten)

Archibald geeft ook de anderen een hand.

Beileag op.

Archibald Wat drinken de heren?

Alan Drie Guinness!

Ook Archibald wijst naar zijn glas.

Beileag Vier Guinness! (weg)

Er heerst een stilte. De drankjes worden gebracht. Dienster af.

Archibald (rech, allen recht) Op de gezondheid van onze gasten!

Alan Op de gezondheid van onze gastheer. Ondanks dat dit de meestonterende ontvangst is die ik al heb meegemaakt, wens ik de chieft van de clan Davidson een uitstekende gezondheid.

Men drinkt.

Alan Glen Castle, een dorp zo groot als een leugen. Hier heeft nooit een kasteel gestaan. Waarom de naam Glen Castle?

Archibald Omdat hier, jaren geleden een echt kasteel gestaan heeft.

Alan Nooit van gehoord.

Archibald Jij bent ook geen driehonderd jaar oud! Al zie je er wel zo oud uit!

Alan Begin je weer? Nu: waar stond dat fameuze kasteel?

Archibald Boven op de Glen Castle rivier. Een prachtig gebouw. Eigenlijk was het een heel klein kasteeltje, een soort herenwoning. Na een storm werd het nog alleen als washuisje gebruikt.

Alan en het gezelschap lachen.

Alan Ik had zo al een vermoeden. Een barak, die door de storm omverwaaide.

Men lacht.

Alan Jij weet waarom wij hier zijn?

Archibald Omdat ik jullie heb uitgenodigd.

Alan Met deze hartelijke ontvangst tot gevolg.

Archibald Helaas: wij hebben geen kasteel!

Alan Wat is er eigenlijk aan de hand? Jij kent toch mijn kleindochter Iona?

Archibald Mijn kleinzoon vertelde er van. Ze zou mooi zijn en toch familie van jou!

Alan Ze is tot over haar oren verliefd op die fameuze kleinzoon van jou. En het schijnt dat jij dwars ligt. Jij zou tegen een eventueel huwelijk zijn. Dit is nog een grotere vernedering dan deze zielige ontvangst.

Archibald   Zielige ontvangst?

Alan   Waarom ben je tegen een relatie en wat zijn je voorwaarden, hoe gek die ook kunnen klinken? Zo een probleem moeten wij toch kunnen oplossen?

Archibald   Het probleem? Zo opgelost. Een Davidson met een Campbell kan gewoon niet. Daar zijn meer dan voorbeelden genoeg van.

Alan   Ja?

Archibald   Ik herinner me zo nog héél ver iets van een zekere Abigail Campbell, maar er zijn nog vele andere voorbeelden. Trouwens, leeft die fameuze Abigail nog?

Alan   Ze leeft nog. Het is toevallig mijn eigen zuster.

Archibald   Een beroemde zuster. En hoeveel kinderen?

Alan   (geïrriteerd) Dat gaat je... ze is nooit getrouwd. Ja, ze had iets met iemand van een clan die leefde van veediefstallen. Mijn vader die toen clanchief was, heeft daar een stokje voor gestoken. Dit kon niet. Onze eer!

Archibald   Verstandige vader. Jullie clan staat ook bekend als ...moordenaars.

Alan   Dat wordt al eeuwen verkeerd uitgelegd. Er moet eens iets gebeurd zijn.

Archibald   En dat verhaal van die misbruikte gastvrijheid.

Alan   Beste Archibald,...

Archibald   Noem me zo niet!

Alan   Beste Archibald, eigenlijk vocht iedere clan met eigen middelen.

Archibald   Wij vochten, roofden en plunderden om onze rechtmatige eigendommen terug te veroveren. Zoals iedereen dat deed. Wij vochten om onze eigen gronden te verdedigen en voor de onafhankelijkheid van Scotland.

Alan   (korte pauze) Laten wij het verleden rusten. We leven nu! Onze tegenstanders in de Tweede Wereldoorlog zijn toch ook vandaag onze handelspartners.

Archibald   Ik ben uitgepraat.

Alan   Jullie willen terug...oorlog!

Archibald   Neen, neen! Wij willen dat iedereen op eigen weiden graast. Respecteer onze clannormen.

Alan   Clannormen? Ik weet niet waarop jouw weigering gebaseerd is, maar ze is verkeerd. De jongelui zijn verliefd. Vergeten wij het verleden.

Eileen (op, vrolijk) Dag heren! Dag oude heren!

Alan Dag, schone maagd!

Eileen Normaal zoen ik pittige heren, maar hier is de sfeer niet goed genoeg voor. En oudere heren...

Alan Jij kent je wereld! Behoor jij ook tot deze clan?

Eileen Gelukkig! Dit zijn de liefste mensen van heel de wereld. Zal ik voor jullie een liedje zingen?

Alan Wij wilden net weggaan!

Eileen zingt het lied SCOTLAND DIE SCONE (zie eerste scène). De doedelzakspeler speelt mee en uit het café komen de dienstster en enkele klanten meezingen.

Archibald lijkt niet geïnteresseerd in de zang, Alan is een en al belangstelling. Eileen heeft ook zo een prachtige stem.

Alan Heerlijk, lieve Eileen.

Eileen Had ik geweten dat er hoog bezoek was, dan had ik me feestelijker aangekleed. De chieftain van de Campbells, wat een eer!

Alan (kijkt naar Archibald) De clangewoontes denken er anders over! (recht, zoent Eileen, gaat vooraan staan. De doedelzakspeler stelt zich vooraan op, de twee begeleiders ook. Ook Archibald stapt naar de voorkant van het podium en stelt zich op een tweetal meters afstand van Alan op.)

Archibald Zo, geachte chieftain, dat was het dan! Hij spijt mij dat uw bezoek anders is verlopen dan je het wenste.

Abigail (de zuster van Alan op, van achter de doedelzakspeler. Ze stapt vlug en kordaat naar Archibald toe en geeft hem een klinkende oorvijg. Archibald verschiet.)

Archibald Au! (tast aan zijn wang)

Abigail Zeg nog eens au: ik wil dat je het voelt.

Archibald Moet dat nu? Ik wilde net zeggend dat jij er mooi uitziet. Net als vroeger!

Abigail Ik had dit veel vroeger moeten doen! Jij bent een lafaard. Een prutsvent! Waarom heb jij mij vroeger niet geschaakt? Ik was vrijwillig meegegaan, zelfs naar het einde van de wereld! (geeft Archibald nog twee rake klappen en is dan vlug weg.)

Alan Dank voor je gastvrijheid. Eileen: jou wil ik nog eens horen zingen! (wil weggaan, draait zich nog even om) Je hoort nog van ons.

Terwijl Archibald aan zijn wangen wrijft, zet de doedelzakspeler zich in beweging, terwijl hij

speelt. Alan en gevolg af.

Eileen (naar Archibald toe) Drink je glas leeg, dat verzacht je pijn.

Archibald (drinkt rechtstaande)

Eileen Jij moet eens goed nadenken! Met wraak los je niets op. Jammer dat ik nog familie van je ben. (af)

EINDE SCENE VIER

SCENE VIJF

Voor de Clen Castle Inn

Het is al laat. De laatste klanten verlaten het café, luidruchtig en met veel gebaren. De lichten in het café gaan uit. Beileag sluit de buitendeur en gaat weg.

Even is het stil, dan komen een zestal gemaskerde personen op, kijken voorzichtig rond.

Een   Is dit nu dat fameus rovershol van de Davidsons? Een gewone Inn. Moeten we dat allemaal kapot slaan en de ruiten ingooien? En dat gewoon om wraak te nemen voor een liefdesrelatie die misloopt, of dreigt te mislopen.

Twee   Alles kapot. Wraak! Wat een vernedering voor onze mooie Iona. We moeten ze een lesje leren!

Drie   Alles kapot! Wist ik die oude brompot maar wonen!

Vier   Gewoon een lesje leren is voldoende. Ze moeten Iona in eer herstellen.

Vijf   Alles kapot slaan.

Zes   Alles hertimmeren.

Vier   Luister eens! Gewoon laten verstaan dat we niet akkoord gaan!

Een   En wat als de politie er bijgehaald wordt?

Twee   De politie? Die gaan toch vissen, dit weekend? Vooral die dikke houdt van levende zalm!

Een   Die Duncan schrijft in de kranten. Hij zal wel vermoeden dat het van onze clan komt.

Twee   En dan?

Vier   Gewoon laten zien dat we niet met ons laten spotten;

Twee   Uit eerbied voor onze Iona!

Een   Komaan!

Hier volgt nu een choreografie op muziek. Een neemt een stoel en werpt die naar Drie, die de stoel dan verder werpt naar iemand anders. Zo vliegen de stoelen ritmisch door de lucht. Men probeert het zelfs met tafels maar dat lukt niet. Het komt erop aan om zoveel mogelijk stoelen gelijktijdig omhoog te werpen. Na een tijdje worden ze moe en zetten zich puffend neer.

Het geblaf van een verre hond verstoort die betrekkelijke rust. Het geblaf versterkt. Nu horen we twee honden en het geblaf wordt steeds drijgender.

Er ontstaat paniek.

Vier   Papzakken! Komaan! (hij legt een stoel op een tafel, de anderen bouwen zo mee aan een hoge toren)

Een Is dit alles?

Vier Heb jij betere ideeën?

Drie Die ruiten van dat fameus cafeetje!

Een Ik doe bijna in mijn broek! Horen jullie ook die honden? Ik ben weg. Wie mij liefheeft, volg mij!

Vier We blazen de aftocht!

Twee Ik ruik de honden al!

Een Of iets anders.

Men vlucht weg. Podium leeg.

EINDE SCENE VIJF

PAUZE

SCENE ZES

Zelfde decor als in scène vijf. In de vroege ochtend. Men komt kijken naar de vernielingen. Men spreekt stilletjes tegen elkaar. Men wijst naar de stoelen. Sommigen lachen stilletjes, anderen kijken kwaad.

Het aantal figuranten kan beperkt gehouden worden.

Agent (roept off) Achteruit! Weg, politie, maak plaats!

Men schuift op. William, de commissaris op. Drukdoend en gewichtig man.

William (op) Pas op! Dit is een plaats delict. Allemaal 2 meter achteruit. (tot Agent) Agent, neem foto's!

Agent Foto's chef? Dat zal weer wat worden! Ik kan dat toch niet, chef!

William Wat kun je dan wel! Vooruit!

Agent Chef, ik heb gisteren mijn brevet 50 meter zwemmen behaald! Het was precies dat ik altijd maar bergop zwom.

William Foto's, Agent!

Terwijl de commissaris rondkijkt en men aan zijn gelaatsuitdrukkingen kan zien dat hij alles aandachtig bestudeert, neemt Agent foto's. Alles laat vermoeden dat het geen geslaagde foto's zullen worden. (gaat o.a. op een tafel staan en fotografeert de aanwezigen)

William (gewichtig met luide stem) Heeft iemand iets gezien of gehoord?

Geen reactie. Sommige mensen blijven doorpraten.

William Aandacht! Aandacht! Hier spreekt de politie! (er heerst nu stilte) Dank u! Heeft er iemand iets gehoord of gezien? Met andere woorden: zijn er getuigen of kan iemand een verklaring afleggen die het spoor naar de verdachten kan leiden.

Eileen (steekt hand omhoog)

William Ja?

Eileen Mijn honden, commissaris!

William Wat zeg je? Spreek luider, mevrouwetje!

Eileen Voor tien uur werkt mijn stem maar op halve kracht.

William Ja, dan gaat het museum open. Ik ken dat. Wat is er van die honden?

Eileen Mijn honden zijn losgebroken.

William Beter vastmaken. Loslopende honden krijgen een overtreding aan hun broek gesmeerd. Wat deden uw honden nog meer?

Eileen Het moet een hele groep geweest zijn...

William Wat? Hoeveel honden heb jij?

Eileen Ik bedoel de herrieschoppers, commissaris. Ik ben buiten gaan kijken en hoorde ze praten. En er was ook tamelijk veel lawaai!

William Van uw honden?

Eileen Ook. Ze hadden de boosdoeners bijna te pakken.

William Bijna is niets. Welk dialect spraken ze?

Eileen Gewoon Scots.

William Duidelijk verstaanbaar dus. Wat heb je gehoord?

Eileen Ze waren bang van mijn honden.

William (tot Agent) Noteer! Actieve medewerking aan het verdrijven van de vandalen. Heb je het? (Agent knikt) De honden verdienen een medaille. Heb je de honden belet de vandalen te pakken?

Eileen Neen. Maar ze weten dat ze van mij zo maar niet in iemands broek mogen bijten. De vandalen zijn ijlings gevluht!

William Geef ze een extra portie met mijn groeten. (hij inspecteert het bouwwerk) Eindelijk heeft Glen Castle zijn kasteeltoren! Waar is Beileag?

Beileag Hier, commissaris!

William Is er iets wezenlijks gestolen of beschadigd? Vaten bier, lege kratten, geld...?

Beileag Voor zover ik weet niet, commissaris.

William Schenk dan voor mij een grote Guinness en voor mijn medewerker een groot glas spuitwater.

Beileag Het café is nog gesloten, commissaris.

William Openmaken! Politiebevel. Ik heb een zware nacht achter de rug en wilde vandaag gaan vissen. (kijkt op uurwerk) Vlug, ik voel al uitdrogingsverschijnselen. (kijkt rond) Agent, hoeveel stoelen zijn er beschadigd?

Beileag af.

Agent   Moet ik al die stoelen tellen, chef?

William   Noteren wat er beschadigd is! (tot aanwezigen) Heeft er nog iemand iets gezien of gehoord. (geen antwoord)

Beileag op met de drankjes. De politiemannen zetten zich en drinken.

Tyler   (tot commissaris) De poort van mijn grote weide stond open.

William   De delinquenten zijn dus naar het Oosten gevlucht.

Tyler   Ik denk ook dat er een kudde schapen gestolen is.

William   Ge eerst de schapen tellen en geef dan het exacte aantal over aan de agent. (hij kijkt rond en ziet Duncan) De pers is er ook al. Maak gerust enkele foto's. Het is lang geleden dat ik nog eens mooi in de kranten stond. (Duncan glimlacht en maakt enkele foto's)

William   (denkt na) Agent, noteer! Een bende van de clan Campbell heeft de voorbije nacht vernielingen aangericht in de buurt van de Glen Castle Inn. Men vermoedt dat het om een wraakactie gaat.

Duncan   Hoe? Waarop baseer jij je bevindingen, commissaris?

William   (gestoord) Beroepservaring. (tot de omstanders) Vooruit, breek de toren af. Hoe kan ik rustig werken als ik tegen een berg stoelen moet aankijken?

Men plaatst de stoelen terug aan de tafels. De commissaris drink van zijn glas.

William   (tot Beileag) Hebben jullie geen krant hier?

Beileag   Die komt pas rond de middag.

William   Maak dan maar een stevig ontbijt klaar!

Beileag   Kom dan maar naar binnen, commissaris.

William   Roep dan maar als het klaar is. (Beileag af, tot Duncan) Dit wordt iets moois! De Campbells zullen hun straf niet ontlopen.

Duncan   Misschien waren het kinderen van ons dorp.

William   Die stapelen zo hoog niet!

De toeschouwers gaan een voor een weg. Eileen en Duncan blijven.

Beileag   (roept) Commissaris!

William   Wat een drukte! Ik moet weer op een andere plaats zijn. (tot Agent) Tik je verslag maar uit op het kantoor. (Agent af, William naar binnen)

Eileen (tot Duncan) Het waren de Campbells.

Duncan Ja?

Eileen Ik heb mijn honden moeten tegenhouden of ze hadden die jongens stevig aangepakt. Ik heb ze ook horen praten.

Duncan De commissaris zal ze ook gehoord hebben.

Eileen De broer van Iona was er ook bij.

Duncan Hoe weet jij dat?

Eileen Ik ken ze allemaal bij naam.

Duncan Wat ga jij daarmee doen? Aan de commissaris vertellen?

Eileen De commissaris? De broer van Iona! Neen dat doe ik niet.

Duncan Dat is groot nieuws voor de krant. Ik heb mijn verplichtingen.

Eileen Laat dat. Jij schrijft in de krant dat enkele jongeren geprobeerd hebben met eenvoudige middelen, zijnde tuinstoelen, een kasteel te bouwen. Het verlangen om een echt kasteel te hebben in Glen Castle leeft bij de bevolking. Het is een mooi bouwwerk geworden. En vermeld dat je de creativiteit van de jongeren bewondert.

Duncan En de echte waarheid dan?

Eileen Een krant moet regelmatig opbouwend zijn, vernieuwend! Vergeet dat niet. (af)

Tyler (op) Er zijn geen schapen gestolen. Waar zit de commissaris?

Duncan (wijst naar de Glen Castle Inn) Hij zit binnen. Hij eet. En dat is gewoonlijk een hele hoop. Daarbij hij is een herkouwer. Dag! (af)

Beathag (op) Dag, Tyler!

Tyler Dag, Beathag! Zo vroeg op pad?

Beathag Heel het dorp staat op stelten. Het schijnt dat die van Campbelle hier wat amok gemaakt hebben.

Tyler Wie zegt dat?

Beathag Horen zeggen. Het schijnt dat dit iets met je broer te maken heeft.

Tyler Ja?

Beathag Bij de Campbells zijn ze geweldig ontgoocheld omdat men niet wilt dat Iona met Duncan...

Tyler Wat is dat nu voor iets? Ik zou niet graag met een Campbell een relatie hebben. Ik vertrouw ze niet.

Beathag Jij dacht zelfs dat er van jouw schapen gestolen waren. En alleen de weidepoort was maar open. Is die poort nu toe?

Tyler Ja

Beathag Is ze beschadigd?

Tyler Dat weet ik niet.

Beathag Willen we er eens samen naar gaan kijken?

Tyler Dat is de andere kant van het dorp. Neen!

Beathag Ik wilde eens met jou gaan wandelen. (doet verliefd)

Tyler Zo. Wandelen? Waarom ook niet?

Beathag (neemt de hand van Tyler) Het is een heerlijke ochtend. Een zacht windeke en ik voel de warmte van de zon al. Het wordt een onvergetelijke wandeling.

Tyler Maar we moeten wel naar die poort gaan.

Beathag zingt haar liedje MET JOU ALLEEN

MET JOU ALLEEN

Met jou alleen, met jou om me heen
Met jou alleen ben ik niet bang

Wandelen door onze Scotse glens en weiden
Genietend van alles wat leeft
En voelen dat je hand een beetje beeft.

Wandelen door onze eindeloze bergen
Genietend van alles wat leeft
En voelen dat jij heel veel om mij geeft.

Beathag (neemt Tyler bij de hand) In de rivier springen de zalmen nu op en neer. Heerlijk in dit zonnetje.

Tyler Ik moet wel nog eens naar die poort gaan kijken.

Beathag trekt Tyler mee. Het verliefde stel verlaat het podium.

EINDE SCENE ZES

SCENE ZEVEN

Decor: het terras voor de Glen Castle Inn.

Beileag vaagt met borstel voor het café.

Alan op met fiets, kijkt vanaf zijn fiets naar Beileag.

Alan   Goede middag!

Beileag knikt.

Alan   Vrouwen houden alles netjes! Ik bewonder de inzet van vrouwen. Te weinig mannen waarderen die werklust.

Beileag   Weet je het grote nieuws al?

Alan   Neen.

Beileag   Men gaat een hoge muur bouwen, rond het dorp.

Alan   Dat zal dan wel een tijdje duren. Een muur zeg je? Waarvoor is dat goed?

Beileag   Om ons dorp te beveiligen.

Alan   Jullie wonen al zo ver afgelegen. Het is hier precies een maanlandschap. Niets te zien, niets te beleven.

Beileag   Zeg dat maar tegen Archibald. Er komt een muur of anders een hoge draad met elektrische beveiliging.

Alan   Raar? Waarom? (zet fiets weg, gaat zitten aan een van de tafeltjes)

Beileag   Dat moet jij nu juist vragen!

Alan   Wat bedoel je? Ik versta je niet!

Beileag   Die kornuiten van jouw dorp hebben hier eens een avondje met mijn stoelen en tafels geëxperimenteerd. Ze hebben zelfs een hoge toren gebouwd.

Alan   Hoe weet jij dat die vandalen uit mijn dorp kwamen?

Beileag   Campbells zijn bang van honden.

Alan   (lacht) Wat je nu zegt. Vertel eens wat er echt gebeurd is.

Beileag   Twee dagen geleden hebben een zestal jongeren van jouw clan hier alles overhoop komen gooien. Het schijnt een soort wraakexpeditie te zijn geweest.

Alan   Ik geloof nooit dat de jongeren van mijn dorp hier herrie komen schoppen. Bij ons hebben ze ontspanningsmogelijkheden genoeg.

Beileag   Het schijnt dat ze wraak willen nemen omdat onze clanchief niet akkoord gaat met een soort relatie met een van die meisjes van jullie dorp. Iona, heet ze, zegt men.

Alan   Raar. Daar wist ik niets van. Daar moet ik in ieder geval het fijne van weten. Zoiets mag en kan niet. Als dat waar is dan zal ik streng optreden.

Beileag   Dat zal onze politie wel doen. Onze jongeren mag je een van de volgende dagen verwachten. En die hebben geen schrik van honden of zoiets. Misschien branden ze jullie dorpje wel plat. Inveraray is de naam?

Alan   Wat een taal. En dat in deze eeuw!

Beileag   Jullie zijn voor niets te vertrouwen. Morgen plaats ik een bord op mijn voordeur: "Campbells not welcome!" Lezen kunnen ze bij jullie toch, hoop ik.

Alan   Dan ben ik nu ook niet welkom?

Beileag   Vandaag nog wel. Vanaf morgen niet meer!

Alan   En wat zegt mijn vriend Archibald er van?

Beileag   Archibald? Jouw vriend? Misschien bijt hij wel een stukje van je buikje!

Alan   Dat moet een misverstand zijn. Kan ik een Guinness krijgen?

Beileag   Vier pond. En leidingwater twee pond. Ik moet nieuwe stoelen kopen.

Alan   Als dat allemaal waar is, dan betaal ik de geleden schade terug.

Beileag   Tien pond per stoel dat maakt...600 pond. Ik zal dat fietske al maar verbeurd verklaren zeker. Heb je nog een dure horloge en zo...

Archibald   (op, tot Beileag) Hoog bezoek!

Alan   Ik ben hier precies niet welkom.

Archibald   Ik heb ook zo een gevoel. Hoe zou dat toch komen?

Alan   We moeten eens dringend praten.

Archibald   Praten? Ik heb dorst.

Alan   Ik ben nu met de fiets gekomen omdat jij van geen officiële verwelkoming houdt. En nu...

Archibald   Wij zijn maar gewone mensen! Gewone schapenboeren!

Alan   Er moet toch een oplossing voor te vinden zijn.

- Archibald Voor het begin van de oplossing kan ik al zorgen. (tot Beileag) Twee Guinness!
(Beileag af)
- Alan Jullie zijn stugge boeren.
- Archibald Schapenboeren! De oplossing had er al jaren geleden moeten komen. Toen ik door de clan Campbell geweigerd werd. Ik was niet goed genoeg. Mijn ouders waren maar gewone mensen. De chieftain was van adel en mijn ouders...
- Alan Ik herinner me daar iets van.
- Archibald Jullie zijn nog dezelfde dikke nekken. Mijn kleinzoon kan best met iemand uit het dorp trouwen. Hij is een gewaardeerde journalist. Hij zal het wel maken. En dan een bende kwajongens naar ons dorpscafé sturen. De eerste vijftig jaar moet geen enkele Campbell zijn neus nog laten zien in ons dorp. En ook jij bent niet veilig meer.
- Eileen (op, blijft staan, kijkt naar de twee mannen) Weer oorlog!
- Archibald Eileen, laat ons even!
- Eileen Ik heb drie data voor jullie: 1692, 1396 of ...
- Archibald Wat bedoel je met die data?
- Eileen 1692 Glen Coe: de Campbells moorden een gans dorp van de clan MacDonald uit. 1396 het legendarische gevecht tussen de clans MacPherson en Davidson. Dertig strijders per clan, dat is toch te doen, vind ik.
- Archibald En dat laatste?
- Eileen Dat is eind augustus van ieder jaar.
- Archibald Waarschijnlijk is dat laatste minder bloederig, maar wat heeft dit te betekenen?
- Eileen Jullie moeten uiteindelijk eens een keuze maken. Iona is verliefd op Duncan en Duncan is verliefd op Iona en dan? Waar moeien jullie zich mee?
- Beileag brengt de twee biertjes op.
- Alan Voor mij geen probleem. Hij is welkom in onze clan. Iona was al wel een beetje voorbestemd.
- Eileen Mensensmokkelaars! Voorbestemd. Vrij verkeer van goederen en diensten in Europa en de liefde zouden jullie aan banden leggen, om de claner! En wat is dat?
- Archibald Voor mij wel een probleem. Ik vertrouw de Campbells niet.

Eileen (tot Beileag) Voor mij ook een biertje en Archibald betaalt! Hij is de gastheer!
Beileag af.

Eileen (tot Archibald) En jouw probleem heeft niets met Iona en Duncan te maken. Ook niet met de onbetrouwbaarheid van de Campbells. Ik vertrouw ze ook niet, maar ik wil wel met ze handelen. Goede afspraken, goede vrienden. Wat wordt het, heren?

Alan Wat zei je ook weer?

Eileen Twee keer een gevecht met zwaarden en een keer iets anders.

Archibald Ik ben gewoon naar hier gekomen om een biertje. Ons standpunt is duidelijk: geen Campbells in ons dorp.

Alan Jullie beledigen mij altijd maar. Eerst die zogezegde vanden die de stoelen proper gemaakt hebben en nu... Ik heb al geen goesting meer om over problemen te praten. Laten we alles maar op zijn beloop. De tijd brengt wel raad. Er zijn in mijn dorp en de andere dorpen waar Campbells wonen mooie en veelbelovende jonge mannen genoeg. Ik weet nog altijd niet waarom zij beslist met een Davidson wilt trouwen.

Beileag brengt een biertje voor Eileen en terug af.

Eileen (drinkt) Ik heb een stichtend voorstel. We organiseren een wedstrijd tussen de Campbells en de Davidsons. Wie wint mag beslissen of de relatie doorgaat of niet.

Alan Een gevecht? Voor mij goed! Al zijn onze zwaarden wel een beetje verroest.

Eileen Heb ik dat gezegd? Een wedstrijd, zei ik. Iets vreedzaam.

Alan Een soort Highland Scottish Games of ...

Eileen Helemaal een Scottish Games. En de winnaar mag kiezen of de relatie doorgaat of niet. Zo verliest niemand zijn gezicht.

Alan Wij willen de Davidsons wel eens een lesje leren. Het waren vroeger toch maar veedieven?

Archibald Wat? Jullie hebben een heel dorp uitgemoord om bij de koning in de gratie te komen. Wij maken gekapt van jullie!

Eileen Dat is dan afgesproken. En de Games gaan hier door. Ik organiseer de wedstrijd. Morgen verwacht ik twee secondanten van iedere clan. Goede afspraken, goede vrienden!

Alan (tot Archibald) Wat vind jij ervan?

Archibald Ik heb mijn woord gegeven. Wij maken gekapt van jullie!

Eileen (tot Archibald) En voor jouw frustraties heb ik ook een oplossing in petto!

Alan (recht) Dan fiets ik maar eens terug naar mijn gezellig dorp.

Beileag (komt naar buiten) Hela! Mijn fiets! Als compensatie voor de aangebrachte vernielingen! Van dat politieonderzoek komt toch niets in huis.

Eileen Ik zorg er wel voor dat jouw schade vergoed wordt.

Alan (tot Archibald) Nog een goede dag!

Archibald Alles moet eerlijk gebeuren! (Alan rijdt weg, tot Eileen) Ik hoop dat jij onze clan niet verradt!

Eileen Ik hoop dat jij stevige knapen opstelt. Die Campbells zijn vechters.

Archibald (recht, wil weggaan) Wij zullen winnen! (af)

Beileag Hebben de grote kinderen een oplossing bereikt?

Eileen Ze weten nu dat ik ze een lesje zal leren!

Beileag Jij bent een sterke vrouw!

Eileen Twee Guinness. Een voor jou en een voor mij en zet dat maar op de rekening van Archibald. Twee grote Guinness!

EINDE SCENE ZEVEN

SCENE ACHT

Een open ruimte in de buurt van Glen Castle.

Men treft de voorbereidingen van de komende Scottish Games, tussen de clans Davidson en Campbell. Op het podium plaatst men een lat (of koord) tussen twee hoge statieven (om gewichten er over te kunnen gooien, een van de delen van dit Scottish Games), men sleurt een lange dikke koord aan met in het midden een strikje (deze koord wordt gebruikt voor het touwtrekken), ook worden er links en rechts voor het podium enkele juten zakken gevuld met isolerende korrels (wegen weinig en zijn volumineus).

De deelnemers van beide clans komen druppelsgewijs toe en stellen zich links en rechts voor het podium op. Men moet beide clans duidelijk uit elkaar kunnen onderscheiden. Dit kan al door een t-shirt van verschillende kleuren. Bijvoorbeeld: een groep draagt een groene t-shirt, een andere oranje enz. Ook kunnen de deelnemers aan de Scottish Games zich voor het spel van de ondersteuning van het publiek verzekeren: praten met de mensen, sjerpen uitdelen, vlaggetjes, ... Het moet duidelijk zijn dat men zoveel mogelijk het publiek bij de spelen wil betrekken.

Eileen op het podium met de micro, test micro rechts vooraan.

De clanleden van Campbell plaatsen zich links (vanuit de zaal, ook in toneeltaal JARDIN genoemd) De clanleden van Davidson plaatsen zich rechts (COUR).

Achteraan op het podium hangt een spandoek GLEN CASTLE WEDDING SCHOTTISH GAMES

Sommige atleten maken enkele oefeningen om hun spieren op te warmen.

Eileen (in groot ornaat, voor de micro) Geachte dames en heren, gelieve plaats te willen nemen. Dank u!

De deelnemers voor het podium stellen zich geordend op, schikken hun kleding, wachten af.

Op het podium: Archibald op (van links)en voorafgegaan door zijn persoonlijke piper en begeleid door twee persoonlijke lijfwachten. Voor Archibald stapte natuurlijk de drager van het vaandel (of logo) van de clan. Allen natuurlijk in groot ornaat. Rechts op het podium: Alan met zijn gevolg.

Archibald en Alan plaatsen zich vooraan in het midden.

Bij het opkomen spelen de pipers heel kort een vrolijke melodie. Eens ze vooraan staan stoppen ze met spelen. Zo kan de volgende clanchief stijlvol opdkomen.

Eens ze vooraan staan is de volgorde: de pipers in het midden, links en rechts daarvan de clanstandaard, de clanchief staat tussen zijn twee begeleiders.

Eileen (voor de micro) Geachte dames en heren, hartelijk welkom op de Glen Castle Wedding Scottish Games. Dit is het feest van de groeiende vriendschap tussen de clans Davidson en Campbell. Wij hopen dat de beste atleten mogen winnen. Al hopen wij dat we deze Games mogen afsluiten met een grootse Wedding. (uitdrukkelijk applaus bij de clan Campbell, minder applaus bij Davidson)

Archibald (naar micro) Als chieftain van de clan Davidson verwelkom ik graag onze gasten en hoop dat de besten mogen winnen. Het zal onze clan zeker lukken! (groot applaus bij de leden van de clan Davidson, minder applaus bij de Campbells.

Alan (naar micro) Namens de clan Campbell dank ik voor de gastvrijheid. (knikt welwillend naar Archibald) Voor ons is het absoluut noodzakelijk dat wij

winnen en dat zullen we ook! (groot applaus bij de clan Campbeel, een beleefd applaus bij de Davidsons)

Enkele muzikanten stellen zich nu links vooraan op (een drummer, vioolspelers, enz) Eileen geeft nu teken en men speelt (pipers en andere muzikanten) nu de nationale Scotse Hymne. Men staat in houding. Na de hymne groot applaus van de deelnemers, Archibald geeft Alan een beleefdheidshandruk. Het gezelschap treedt af, zoals ze opgekomen zijn. De chieftains en hun begeleiders stellen zich op bij hun leden en moedigen zo aan. Het podium is nu leeg, met uitzondering van Eileen, die het geheel presenteert en een trommelaar die links vooraan blijft staan.

Eileen   Geachte dames en heren, hiermee verklaren wij deze Scottish Games voor geopend! (applaus)

Eileen wordt bijgestaan door twee assistenten (van iedere stam een) , die telkens de punten noteren en ter plaatse de nodige vaststellingen doen. Soms discutereren zij tegen elkaar alvorens zij de punten opschrijven. De uitslag wordt dan telkens aan Eileen getoont. Men kan de score ook bijhouden op een groot bord waarop de onderdelen vermeld worden.

Eileen   Eigenlijk moet ik onpartijdig zijn, en dat ben ik ook. Maar, ik hoop op een goede afloop. En jullie weten allemaal wel wat ik bedoel. Ik hoop dan ook dat Iona en Duncan, na afloop van deze spelen héél gelukkig zijn. Eerste spel: weight over the bar.

In het echt: een gewicht van ongeveer 25 kg over een buis of balk werpen. Men begint vanaf een bepaalde hoogte en plaatst die buis dan steeds hoger. Hier wordt dit eerder beperkt in tijd en wordt slechts een "schijnbaar zwaar gewicht gebruikt", maar men doet wel alsof het héél zwaar weegt. De bar is ongeveer in het midden van het podium opgesteld, de spelers (3 per ploeg komen vanuit de zaal op het podium en stellen zich tegen de achterwand van het podium op.

De trommelaar roffelt: het wordt stil. Men werpt met het gewicht. Dit werpen moet zeer vlot gaan. Bij de clan Davidson lukken er twee, en bij de clan Campbell ook twee.

De bar wordt nu hoger geplaatst. (de statieven moeten gemakkelijk versteld kunnen worden, het mag maar heel even duren)

Eileen   Twee tegen twee. De volgende ronde. (tromgeroffel, men werpt, het publiek moedigt aan.)

Van iedere clan lukt het een persoon.
De bar wordt terug hoger gesteld.

Eileen   De volgende ronde! (tromgeroffel)

Alleen de speler van de clan Campbell lukt erin om het gewicht over de bar te werpen. De speler van de clan Davidson feliciteert de winnaar.

Eileen   (feliciteert de winnaar die naast haar komt staan) De winnaar! (groot applaus)

Men kan dit spel uitbreiden volgens de beschikbare spelers. Tijdens de repetities voor dit

onderdeel moet men dat beslissen.

De gewichtwerpers terug naar hun plaats. De bar wordt verwijderd.

Eileen   Volgende game! Tossing the caber. In onderling overleg kozen de spelers voor het zware geschut.

Van iedere clan stellen zich drie spelers op (achteraan op het podium) Men brengt per clan een grote boomstam met aan de bovenzijde een punt op. De spelers mogen kiezen welke boomstam ze verkiezen. In het echt komt het er op aan om de boomstam zo te werpen dat de punt naar beneden valt en in de grond blijft steken. Al is dit niet noodzakelijk. Wel de richting waarin de boomstam valt telt. De boomstam kan wel 6 à 7 meter lang zijn en tot 75 kg wegen, afhankelijk de plaatselijke gewoonten.

Om praktische redenen kan men op het podium, vanaf het midden naar vooraan toe een turnmat of dergelijke plaatsen.

De spelers stellen zich op. Vooral de uiterlijke kenmerken van de inspanningen van de spelers moet boeiend toneel opleveren.

Eileen   Tossing the caber! (de trommelaar roffelt en dan wordt het stil) Eerste poging!

Het lukt sommige spelers, anderen niet. Van iedere clan lukt er een speler. (lukken wil zeggen dat ze de boomstam omhoog werpen en dat die in de lucht een bocht van 180 graden maakt, zodat het punt nu naar omlaag wijst. De richting waarin de boom valt, bepaalt mee het puntentotaal.)

De juryleden noteren de punten en tonen die aan Eileen.

Eileen   Gelijk aantal punten. De twee winnaars krijgen de kans voor een tweede poging. (tromgeroffel) Tweede poging!

De twee spelers werpen opnieuw de caber, aangemoedigd door het publiek. De juryleden noteren de punten en na een stille discussie, bereiken zij overeenstemming.

Eileen   De clan Davidson heeft gewonnen.

Volgt nu een liedje dat door alle spelers en het publiek wordt gezongen!

Eileen   Tug-o-war! Touwtrekken!

Dit kan gebeuren tussen het publiek. In de meeste zalen is er in het midden een brede gang: die kan men daarvoor gebruiken. Anders: op het podium, indien dit voldoende breed is, zo kan het publiek de spelers in actie zien.

Voor dit onderdeel wordt een lange dikke koord gebruikt met in het midden een strikje. Eens de spelers opgesteld zijn, brengt de jury op de vloer twee merktekens aan. Zodra het strikje (merkteken) over een van die merktekens op de vloer komt heeft de minder krachtige ploeg verloren. Drie spelers per ploeg (of meerdere spelers) aangevuld door een tweetal spelers uit het publiek, (broek oprollen, vest uitdoen, ...) gekozen door de leden van de ploegen.

Eileen   Tug-o-war! Klaar? (tromgeroffel)

De een van de juryleden gebruikt een fluitje als startsignaal. Vooral de aanmoediging door het

publiek moet show geven. Na een eerste wedstrijd volgt nog een tweede.

Eileen Tweede deel: ik ben benieuwd! (tromgeroffel)

De jury geeft de start voor dit tweede gedeelte. Het publiek steunt.
Het eindsignaal klinkt. De jury delibereert, toont uitslag aan Eileen.

Eileen (afhankelijk van het effectieve resultaat) De besten hebben gewonnen!

Eileen Volgende Game! Een dans naar keuze! Eerst de clan Davidson!

Alles wordt klaargemaakt voor de dans door de dansers van de clan Davidson. Ook de pipers en de andere muzikanten komen op (links vooraan op het podium) Deze dans kan een eigen choreografie zijn of een bestaande Scotse dans. Na de dans van de clan Davidson komt de dans van de clan Campbell. Dat kan dezelfde dans zijn, of een andere. Op het einde van deze scène kan deze dans dan gezamenlijk door beide clans gedanst worden, eventueel met actieve medewerking van dansers uit het publiek.

Eileen En nu graag uw aandacht voor de clan Campbell!

Na die dans volgt dan een applaus.

Eileen De punten graag! (de jury komt vlug met de punten.) De clan Campbell heeft gewonnen! En nu de laatste Game. Vroeger gebeurde dit gevecht met echte zwaarden, maar omdat wij dan voor de volgende voorstellingen te weinig spelers ter beschikking hebben, werden de zwaarden door zware gewichten vervangen.

Vijf spelers per ploeg stellen zich op. Iedereen neemt een zak gevuld met platiekkorrels (eigenlijk zeer licht) en maakt zich klaar.

Eileen Klaar voor het gevecht? (tromgeroffel)

De jury fluit. Het gevecht begint. Het komt erop aan met de zak de tegenstander omver te krijgen en eens die verslagen is, moet die blijven liggen. Na enkele minuten blijft er van iedere clan maar een speler overeind. Die twee spelers wankelen, maar willen niet vallen. Archibald klimt vlug op het podium, drinkt een flinke teug van een klein flesje whisky en blaast die dranklucht in de richting van de speler van de Campbells, dat doet de speler wankelen. Een tweede poging is de speler fataal: hij valt meteen neer!

Gejuich bij de clan Davidson.

Abigail stormt op het podium, neemt een zak en slaat de speler van de clan Davidson met een slag neer! De jury beraadslaagt, terwijl beide kampen juichen.

Eileen Als ik alle punten optel, dan kom ik tot het resultaat: beide clans hebben evenveel punten! Hoe moeten wij dit nu oplossen!

Abigail Geen probleem! (zij neemt opnieuw een zak en met een flinke zwaai maait zij Archibald neer, in een keer, applaus van spelers van Campbell. Abigail is dol van vreugde.)

Eileen   Als ik het zo bekijk...De clan van de Campbells heeft gewonnen! Proficiat!
(rustsiger, tot het publiek) En geachte dames en heren: er volgt straks een
Wedding, zonder game! (applaus)

Archibald krabbelt recht en wil protesteren, maar Abigail staat in zijn buurt, deigend met de
zak. Hij knikt en valt neer.

Abigail   Rust maar even lieve Abi, (streelt hem liefdevol) straks heb ik je nog nodig!

De dansers van beide clans stellen zich op. Zij dansen samen een dans. Ook enkele dansers uit
het publiek zijn welkom.

EINDE SCENE ACHT

SCENE NEGEN

Eileen en Archibald op het podium.

Eileen   Je hebt al te veel gedronken, Archibald. Hou je nu voor een keer eens deftig. Het is de trouwdag van je kleindochter.

Archibald   Moet je nu weer beginnen met mij te beledigen?

Eileen   Je drinkt te veel. Wat moeten de Campbells wel niet denken?

Archibald   De Campbells? Jij hebt de uitslag van de Games beïnvloed. Jij hebt partij gekozen voor onze vijanden.

Eileen   Jouw vijanden. Wij hebben niets tegen de Campbells. Het zijn eerlijke mensen.

Archibald   En die nachtelijke raid dan?

Eileen   Je hebt te veel gedronken. Geef je flesje eens hier!

Archibald geeft zijn flesje aan Eileen, die er meteen een flinke slok van neemt.

Eileen   Dit is vergif! (geeft flesje terug, maar Archibald neemt ook een flinke teug)

Alan   (heel vrolijk op, heeft waarschijnlijk ook meer dan genoeg gedronken, geeft Archibald een hand) Straks zijn wij familie, lieve Archibald.

Archibald   Het noodlot.

Alan   (geeft zijn flesje whisky aan Archibald) Echte, gedistilleerd bij de Campbells.

Archibald drinkt.

Archibald   Niet slecht. (geeft flesje terug, presenteert dan zijn flesje aan Alan)

Alan   (drinkt, proest het uit) Dit is peperspray! Van die reuk gaan alle vliegen dood.

Eileen   Jullie, oude knarren, drinken te veel.

Alan   Van de emoties! Het is een speciale dag!

In de verte horen we de muziek van pipers, trommelaars enz.

Achteraan in de zaal komt een stoet binnen.

Volgorde van de stoet: de twee standaarddragers (vlag of logo van de twee clans), de pipers en andere muzikanten. Op twee rijen: de sporters van iedere clan. Vervolgens Iona en Duncan. Tot slot Abigail.

Met een flinke pas en bijhorende muziek komt de stoet naar het podium. De twee chieftains drinken nog eens en dan is het nodig dat zij bij elkaar steun zoeken om recht te blijven.

De muzikanten stellen zich links vooraan op het podium op en spelen verder. De sporters en Sympathisanten vormen een groep voor het podium. De boomstamwerpers vormen zo een

erehaag. Iona en Duncan stappen door de erehaag, terwijl er een luid applaus weerklinkt. Het paar stapt naar het podium en stelt zich naast de twee chieftains. Ook Abigail op het podium. Abigail stapt op Archibald toe en geeft hem een flinke klap in het gezicht.

Abigail   Trek vandaag maar eens een serieus gezicht: er staat je nog wat te wachten.

Eileen   Vandaag vieren wij het Vredesverdrag van Glen Castle! De Campbells zijn ruziemakers en onruststokers. De Davidsons zijn lastposten en herryschoppers. Dit is een verbroedering. Wij denken vandaag alleen aan wat ons bindt: Scotland, Iona en Duncan! (kijkt naar de twee chiefs, die het moeilijk hebben en doet teken dat men twee stoelen brengt. Ze gaan zitten).

Duncan en Iona zijn duidelijk verliefd op elkaar. Duncan zingt het liedje IONA en nadien zoent hij haar.

Eileen   Vooruit! Er moet nog getrouwd worden.

De twee clanchiefs gaan recht staan.

Alan   Iona Campbell, mijn lieve kleindochter, wil jij vandaag de vrouw worden van Duncan Davidson?

Iona   Ja, opa!

Archibald   Duncan Davidson, mijn lieve kleinzoon, wil jij vandaag de man worden van Iona Campbell?

Duncan   Ja, opa!

Alan   (en Archibald, samen, de zin in verschillende stukjes verdeeld) Willen jullie...man en vrouw worden...voor een heel leven lang... in goede en kwade dagen?

Iona   (en Duncan) Ja!

Alan   (tot Duncan) Dan mag jij mijn kleindochter kussen, maar doe het voorzichtig.

Alan   Als hij wat wild doet, dan roep je maar!

Iona en Duncan zoenen elkaar. Applaus van het publiek.

Archibald   Het zijn jonge mensen, Alan!

Abigail   Daar weet jij niets van, oude vos! Wacht ik zal het eens voordoen!

Alan   Abigail, hou je manieren!

Abigail   Ik neem nu Archibald Davidson als mijn wettige echtgenoot. Na al die jaren kan ik niet meer wachten. In vrolijke en droeve dagen! Ik zal er een echte man van maken. (kust Archibald onstuimig. Hij probeert los te komen, maar dat lukt niet.

Archibald Ik wist niet...ik dacht...

Abigail Jij hebt te veel gedacht. Kus je nu of niet?

Ze kussen en Abigail weet van geen ophouden.

De dansers van de twee clans dansen samen.

Alan (na de dans) Geachte aanwezigen, namens de clan Campbell doe ik een vruchtbaar voorstel! Nu de vrede definitief gesloten is tussen onze families, stel ik voor om de stenen muur tussen onze weiden af te breken en in de buurt van de rivier gezamenlijk een kasteel te bouwen. Zo zal Glen Castle toch een volwaardig kasteeldorp worden. En ieder jaar organiseren we daar een Scottish Game. Met fishing game op het programma. De zalm zal zeer vruchtbaar zijn in de Glen Castle rivier.

Applaus.

Tot slot zingen ze allen samen SCOTLAND DIE SCONE.

EINDE